



Slaapprotocol KDV Hummeltjeshof

Rondom wiegendood zijn nog veel vragen onbeantwoord. Echter is wel bekend welke maatregelen en adviezen helpen om het risico tot het uiterste te beperken. Dit protocol beschrijft het beleid van KDV Hummeltjeshof ter voorkoming van wiegendood voor kinderen tot 2 jaar, met als basis de 4 belangrijkste slaapadviezen 'De 4 van Veilig slapen in de Kinderopvang'.

We houden ons aan de vier van veilig slapen, dit houdt in dat:

- 1. We kinderen tot de 2 jaar in een slaapzak in bed leggen. Zorg ervoor dat de slaapzak goed aansluit bij de hals en goed past.
- 2. We een baby op de rug in bed leggen. Als dit anders is, dient er een toestemmingsformulier ondertekent te worden door de ouders/ verzorgers.
- 3. We een baby in een veilig bed leggen, we gebruiken geen dekens. Je mag een baby wel strak instoppen onder een laken, zodat het kind op de rug blijft liggen. Als we kinderen inbakeren gebeurt dit altijd in overleg en met schriftelijke toestemming van de ouders/ verzorgers.
- 4. We kijken elke 15 minuten bij kinderen tot 1 jaar. Bij kinderen vanaf 1 jaar kijken we elke 30 minuten op de slaapkamer. We noteren dit op de lijst op de slaapkamerdeur. Als extra controle kunnen we gebruik maken van de babyfoon en de camera. Je moet nog steeds elke 15 minuten of 30 minuten gaan kijken. We zetten hiervoor een timer via onze iPad.

Wat betekenen de 4 van veilig slapen voor ons kinderdagverblijf:

Wat is een veilige slaapzak?

De temperatuur in de slaapkamer is bepalend voor het type en dikte van de slaapzak. De slaapzak mag **niet te warm** zijn. Bij een baby kan je achter in de nek voelen of de baby het aangenaam heeft. Zolang de nek van de baby in bed prettig/lauw aanvoelt is dit goed.

De slaapzak mag **niet te groot** zijn. De armsgaten en de halsopening moeten goed aansluiten, zodat een baby niet met het hoofd of de armen in de slaapzak terecht kan komen.

De slaapzak sluit met een rits, niet met knopen of drukkers. De sluiting zit ter hoogte van de onderbenen. Dit voorkomt dat de baby de sluiting kan openen. Zorg er ook voor dat **de armen vrij kunnen bewegen**, de armen van de baby zitten niet opgesloten in de slaapzak. Ook als de slaapzak armen heeft (van thuis), is het belangrijk dat de armen vrij kunnen bewegen.



De mouwen mogen bijvoorbeeld niet gefixeerd worden aan de slaapzak of in een gedwongen stand omhoog staan. Wat belangrijk is voor ons, een door ouders/ verzorgers zelf meegebrachte slaapzak wordt alleen gebruikt als deze voldoet aan deze voorwaarden.

Inbakeren.

Baby's worden in principe niet ingebakerd, behalve als ouders/ verzorgers hier nadrukkelijk om vragen. En er moet aan volgende voorwaarden voldoen worden:

- Er is deskundig advies ingewonnen bij kinderen- of jeugdarts of verpleegkundige van het consultatiebureau.
- Er wordt ingebakerd met een kant- en - klare inbakerdoek, dus geen losse doeken, waarbij de baby stevig ingepakt wordt met de armen langs het lichaam. Rondom de benen zit de doek lossier waardoor de baby zijn benen kan optrekken en spreiden, dit is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling van de heupen.
- Een meegebrachte inbakerdoek / inbakerslaapzak wordt alleen gebruikt als deze eenvoudig te hanteren is en de medewerkers een duidelijke instructie hebben gehad van de ouders/ verzorgers.
- De medewerkers moeten zich comfortabel en bekwaam voelen bij het inbakeren, anders wordt er **niet** in gebakerd.
- We gebruiken liever geen inbakerslaapzak, omdat je hiermee volgens de richtlijnen niet veilig kunt inbakeren. De kans bestaat dat baby's die veel bewegen in deze inbakerslaapzak net genoeg ruimte hebben om naar hun buik te draaien. Maar ze kunnen hun armen niet genoeg bewegen ook weer zelf terug te draaien.
- Stel een baby draait al voor de 4 maanden. Dan is er van inbakeren geen sprake.
- Vanaf 4 maanden wordt het inbakeren afgebouwd in overleg met de ouders/ verzorgers. Starten met inbakeren als de baby 4 maanden of ouder is, doen we nooit. Een baby kan dan namelijk al gaan draaien.
- Vanaf 6 maanden wordt er **niet meer** ingebakerd.

Andere bijzonderheden omtrent slapen.

We leggen uiteraard geen baby's met een muts in bed. Baby's hebben geen muts op binnen het kinderdagverblijf. Dit kan warmtestuwing veroorzaken en dat is zeer gevaarlijk.

We gebruiken geen dekens op de slaapkamer, we maken een **uitzondering** voor het stevig instoppen met een strakgespannen laken. Belangrijk hierbij is dat het laken groot genoeg is om stevig ingestopt te worden en dat het bed laag opgemaakt wordt, met de voeten bij het voeteneind.



De uitzondering wordt gemaakt bij baby's die aanstalten maken om te gaan omdraaien van rug naar buik, maar nog niet in staat zijn om zelf terug te draaien. Het strakke laken zorgt ervoor dat de baby langer en veilig op de rug blijft liggen. Ook als baby's erg veel huilen en/of onrustig zijn en daardoor slecht slapen, kan het strakke laken ertoe bijdragen dat de baby rustig wordt. Dit doen we alleen met schriftelijke toestemming van de ouders/ verzorgers. Onze bovenbedden zijn voorzien van een Aerosleep matras met bijbehorende hoes.

Waar het bij knuffels om gaat, is dat de kans dat een kind er met het gezicht tegenaan komt te liggen en erin wegzakt. De mond en neus worden afgesloten en het kind kan niet goed ademen. De kans is het grootst dat dit bij een grote, gevulde knuffel gebeurt. Een klein knuffeldoekje heeft alleen een stevig gevulde kop en bestaat verder uit twee lagen stof. Ook is het klein waardoor het wel op het gezicht van een baby kan komen te liggen, maar dit niet volledig kan afsluiten tot op het matras. Wij melden tijdens de telefonische intake dat grote knuffels niet toegestaan zijn. Ouders/ verzorgers kunnen het kind een alternatief meegeven en thuis alvast beginnen met het wennen aan een andere knuffel voor in bed.

Speenkoorden, haarkiempjes, haarelastiekjes, sieraden, grote oorbellen en truien/ vesten met een capuchon worden voor het slapen uitgedaan. Kinderen mogen ook niet met een grote knuffel of hydrofiele doek naar bed. Voor kinderen vanaf 1 jaar geldt dat zij wel een knuffel mee mogen in bed, mits het gevulde deel van de knuffel niet groter is dan het hoofd van het kind. Wij melden dit ook bij de telefonische intake aan ouders/verzorgers, zodat het kind kan wennen aan een kleinere knuffel of doek tijdens het slapen.

Kinderen met verhoging/koorts worden **NOOIT** op bed gelegd. Ze moeten dan worden opgehaald en gaan naar huis.

De slaapkamers worden meerdere malen per dag gelucht en elke ochtend noteert een medewerker de CO2 waarden, de temperatuur en de luchtvochtigheid. Op ons kinderdagverblijf hebben we geen buitenbedden.



Als het kind van de ouders/verzorgers op de buik mag slapen moet er altijd een schriftelijk toestemmingsformulier ingevuld worden.

Dit formulier zit standaard in de tas die het kind mee naar huis krijgt, als het voor de eerste keer komt wennen bij ons. Het formulier is ook te vinden in de groepsmappen van elke groep, in Wamel en Altforst. Het formulier is ook te downloaden als bijlage van het protocol van veiligheid.nl, te vinden op onze website. Als blijkt dat het kind een buikslaper is moet er **altijd** een schriftelijke toestemming ondertekend worden door de ouders/verzorgers. Dit ondergetekende formulier bewaren we in de groepsmap op de groep. We vragen schriftelijke toestemming voor afwijking in slapen tot aan de 2 jaar.

In het eerste levensjaar is de kans op wiegendood het grootst, daarom is het in deze fase extra belangrijk om elke 15 minuten de slapende baby's te controleren.

Kinderen boven de 1 jaar die op de slaapkamer slapen hoeven niet meer van buik naar rug gedraaid te worden. Bij kinderen vanaf 1 jaar, die goed slapen en niet ziek zijn, kan een ruimer interval gehandteerd worden met een minimum van 30 minuten. Wel geldt voor deze kinderen dat ze in een slaapzak slapen.

Al onze medewerkers hebben BHV en kinder-EHBO, deze worden jaarlijks bijgeschoold en getoetst. Onze medewerkers weten hoe ze moeten handelen in geval van een calamiteit.

Dit slaapprotocol geldt voor kinderen die op de slaapkamers slapen. Kinderen die rusten op de groep mogen op matjes in eigen kleding rust. Er is altijd een leidster op de groep waar kinderen rusten. Er is hier continu controle. Tijdens het rusten mogen kinderen ook geen speenkoord, trui met capuchon, haarklempjes en sieraden dragen.



Slaap protocol voor de medewerkers met tips.



Belangrijke aandachtspunten in de communicatie met de ouders/verzorgers tijdens de intake en start van de opvang.

- Bij de intake/kennismaking wordt het veilig slapen beleid besproken. We vragen hoe het kind thuis slaapt en of er bijzonderheden zijn. Als er slaapgewoonten zijn die afwijken van ons beleid, bespreken we dit met de ouders/verzorgers. Het zoveel mogelijk gelijktrekken van de slaapgewoonten thuis versus opvang is belangrijk. Als een kind geen toestemming heeft om op de buik te slapen, maar doet dit toch, draaien we de baby elke keer weer terug op de rug.
- Bij verzoeken van ouders/verzorgers die afwijken van het veilig slapen beleid, wordt verwezen naar het betreffende beleid en uitgelegd wat de risico's zijn. Probeer samen tot alternatieve oplossingen te komen die binnen ons beleid passen. Toestemming om op de buik te slapen moet altijd schriftelijk ondertekend worden, deze formulieren bewaren we in de groepsmap op elke groep.
- Voordat het kind op de opvang komt is er een wen-moment. Bij een baby bevat dit bezoek ook altijd een slaapmoment.
- Tijdens de wenperiode wordt met de ouders/verzorgers besproken dat het belangrijk is om alle bijzonderheden ten aanzien van het welzijn van het kind, maar ook qua ontwikkeling te melden bij de overdracht in de ochtend. Denk hierbij aan de fase waarin het kind gaat omdraaien van rug naar buik, veranderingen in het aantal slaapjes etc. Vraag ouders/verzorgers veranderingen ook up to date te houden in KOV-net. Benadruk hierbij hoe belangrijk dit is, zeker als er een keer iemand anders op de groep staat.
- Zorg voor extra aandacht tijdens de overdracht. Zowel in de ochtend als in de avond. Informeer de ouders/verzorgers over de ontwikkelingen die het kind doormaakt. In het speciaal het rollen van rug naar buik. Als het kind pogingen doet tot draaien op de buik adviseren we ouders ook tijdens het spelen de baby geregeld op de buik te leggen. Dit stimuleert de motorische ontwikkeling.
- In de fase waarin het kind probeert om voor de eerste keer om te draaien van rug naar buik, is er een sterk verhoogd risico op wiegendood. De keren daarna, als het kind het omdraaien nog niet goed beheerst en nog niet kan terugdraaien, geven ook een verhoogd risico. Vaak komt deze kritieke fase juist op het moment dat het nog maar net gestart is op het kinderdagverblijf.
- Alle bovengenoemde stappen worden herhaald bij elke nieuwe aanmelding, ook al gaat het om het tweede of derde kind binnen een gezin.

Onderschat het belang van het invullen van de slaapkamerlijst niet, bij een calamiteit MOET deze compleet zijn.

